

Administració: Fontanella, 5, entressol, 1.ª — La correspondencia al Administrador.

MALAS JOQUINAS

Mireu com se diverteixen
aquests dos parells de gats,
pero 'l país que 'ls aguanta
es qui daça 'ls plats trencats.

¡Ay que cáus, mossen Marcelo!
¡Ojo al Cristo, don Mateu!
En los assumptos d' Espanya
l' ULTIMA carta jugueu.

Los conservadors han caigut y han caigut axafats per la seva mateixa impotencia.

Mort en Canovas, lo partit conservador va comensar á baixar la pendent de la seva ruina. Si en Silvela hagues retornat á la casa paterna avans de que 's desarollés lo drama de Santa Agueda, es ben segú que ningú l' hi hauria disputat la herència de Canovas y 'ls conservadors haurian durat algun temps, perque en Silvela, just es consignarho, porta una récua d' homes de dines, de gran posició social y sobre tot, una multitud de gent hypocrita, la mes aproposit per governar ab lo sistema actual, que del mateix modo s' agonollan devant d' una mitra fent protestas de catolicisme, que ab la poca vergonya mes gran atropellan la justicia y la rahó y persegueixen al clero que 's permet la llibertat de cantar las veritats del barquer.

Lo parlamentarisme necessita del torn dels partits, y ¿qué mes natural y llogich que sent impossible la unió dels diferents bandos conservadors, en lo poder, la Corona haigi cridat als lliberals, á fi de que aquells veijessin la la necessitat que tenian d' unir-se per sustituir després als lliberals, y ja en la oposició, acceptessin á Silvela com a gefe de la conservaduria, ja que cap mes reuneix las condicions que el célebre autor dels *llonguets de luxo*?

Ja m' hi jugo l' cap que las institucions se haurant convensut de que 'ls dinastichs son incapassos de cap sacrifici per elles; quan han vist palpablement que, ni apesar de sas indicacions, los conservadors han volgut deixar correr los seus rencors y 'ls seus odis, preferint tots que primer se perdés la boquilla avans de que un altre 's fumés la breva presidencial. ¡Pobre Azcarraga! No n' hi sobrarà poch de temps, ara, per passar lo sant Rosari.

Tothom te una hora tonta en aquest mon.

Y Azcarraga, que havia conquistat ab justicia un nom envejiable y que desde l' ministeri de la Guerra havia demostrat tenir grans condicions de organisador, queda avuy relegat al monton de trastos inutils, que ni sisquer ha sapigut, apesar de la seva fama de bon catolich, parar á temps el cop de crossa del senyor Bisbe de Mallorca, descarregat ab energia sobre la pelada clepsa d' un ministre que, posat á emprenyarlo tot, per poch empenya fins els habits de las monjas y las sotanas dels capellans.

Y en Sagasta?

Aquest si que ha tret la loteria.
Y no es mala la que l' hi espera.

L' home dels grans recursos, pro també de las grans debilitats; l' home de las grans surtidas de peu de banch, pro també de las grans burradas.

Perque apenas hi ha ningú que no recordi lo seu fiasco en la guerra de Melilla; tothom recorda que la guerra de Cuba va sorprendre ab los brassos crusats y no va ser capas de afogarla al naixer.

Tothom el recorda, rodejat d' un Moret es-

patarrat devant d' un rifeyo; d' un Lopez Dominguez que per trasportar deu mil homes á Melilla feya mes fressa que un sach de nous; de un Pasquin arronsat y confús sota 'ls peus del eloquent Llorens; d' un Gamazo que casi promogué un conflicte ab lo de la riquesa oculta, per venir al fi á sapiguer que ell no pagava contribució de certas fincas sevas; y en Maura y l' Aguilera que cometieren mil disbarats impossible de enumerar...

Podrà dir lo partit de Sagasta que 'ls conservadors han comés mil iniquitats, com las actas de Madrid, lo projecte de ferrocarrils y 'ls emprestitos verdaderament ruinoses per la patria pero élls, los lliberals, han sigut los encubridors; y 'ls complicats en un crim mereixen moltes vegadas la forca del mateix modo que l' autor material del mateix.

Preparemnos, donchs, per presenciar la farsa que 'ls lliberals continuan.

Y sino que 'ns fa plorar l' estat llastimós d' Espanya, casi diria que l' desempenyo de la farsa lliberal es sempre mes cómich y divertit

Perque va acompañat de variacions de persones trencats, refredats de nás y de partidas á la montanya.

Pero, tot te fi en aquest mon.
Fins las surtidas d' en Sagasta.
Y lo de las partidas...
Que ara potser seran senseras.

SAID

AL SENYOR ALCALDE

Senyor alcalde major,
alcalde de Barcelona,
compadexi ma persona
y jay! escoltim per favor.
Lo motiu d' aquesta lata
es per dirli: senyor Coll,
que tinch un gros ull de poll
que 'm fá una picor que 'm mata.
Encare no ha de plourer,
que dessaguit, per senyal,
l' ull de poll me fa tan mal
que fins lo peu no puch mourer.
Jo no se á lo qu' es degut
que, untantlo tantas vegadas
ab lizi, ungüent y pomadas,
curació no ha obtingut.
¡Ja veu, donchs, si aixó es trist!
pro encare es mes trist ¡carau!
passá 'l carré de Sant Pau
qu' es lo carré que jo visch.
Está tan mal impedrat
y tan farsit d' alts y baixos
que encar què faitj curts los passos
per si quedo reventat.
L' hi dich cert y sens escusas
ni jo 'l vull pas enganyar,
tal carré, l' efecte 'm fá
mateix que montanyas rusas.
Per lo tan, desitjaría,
ja que té sobrat poder,
que fes empedrá 'l carer
y molt l' hi agrahiria.
Y si es que aixó fa fé
sens embuts ni dilacions,
quan vinguin las eleccions
jo votaré per voste
L' hi desitjo gran fortuna
(si acas fá lo que l' hi dich).
Disposi de son amich.

Joaquim Bernis y Pruna.

LLISSEONS SENMANALS DE GRAMATICA

Del verb

Lo verb, noys, es una paraula que senyala lo moviment, lo sentiment ó l' repòs. Altres, lo defineixen dihent que serveix per significar la afirmació ó judici que busquen en las cosas y

las qualitats que 'ls atribuim.

Lo verb se divideix en *sustantiu* y *adjectiu*; lo primer afirma las cosas per medi del verb *ser*, com per exemple: *Don Práxedes es un pillet*. El segón, es el que, juntament ab la afirmació, expressa las sevas qualitats ó atrivuts; exemple: *Don Ramón roba*, que es lo mateix que dir. *Don Ramon es lladre ó està robant*. S' anomenan, donchs, *verbs adjetius*, tots, menos lo verb *ser*.

Lo verb *adjectiu* se divideix en *actiu*, *neutre*, *reciproch*, *reflexiu*, *aussiliar* y *passiu*. El verb *actiu* es aquell qual significació passa á un altre cosa y acaba en la mateixa. Exemple: *La revolució recull los fruits que va sembrar*. Lo *neutre* es aquell qual significació no passa á un altre cosa; exemple: *Donya Cristina tem*.

Pera major claretat, vaig á donarvos una regla: Quan després del verb pot preguntarse alguna cosa ab las paraulas *qui* ó *qué*, senyal que hi ha verb *actiu*, y quan se pot preguntar ab altres paraulas, serà *neutre*.

Exemples al canto de *verbs actius*: *Desitjo* que proclamin per rey... *dá qui?*... á Carlos VII.

Voldria que vingués prompte... *¿lo qué?*... l' hora desitjada.

Exemples de *verbs neutros*:

Lo parlamentarisme se 'n va... *¿ahont?*... al infern.

Espanya 's mor... *¿de quin mal?*... de miseria.

La significació del verb *reciproch* recau sobre dos ó mes subjectes que reciprocament se corresponen en algunes accions ó voluntats per medi del pronom *se*. Exemples: Martinez Campos y Sivela se estiman qu' es un fàstich.

La acció del verb *reflexiu* recau sobre 'l mateix subjecte ó subjectesquel' executan per medi de qualsevol pronom personal.

Exemples: *Sagasta*; jo crech que TU TE CONVENSERÁS al últim, de que sols ab *Don Carlos* es possible que 'ls espanyols SE SATISFASSIN.

Lo verb auxiliar contribueix á la formació dels temps compostos: *ser*, *estar*, *haver*, *tenir*, etc. Exemple: *Goberns dinastichs*, SOU uns trappelles, ESTEU abusant de nosaltres y HAVEU determinat acabarnos la paciencia y 'ls quartos.

La acció del verb *passiu* la reb un subjecte estant en nominatiu. Exemple: *Los sacerdots SON condemnats á morir de fam...* La Constitució ES trepitjada pels mateixos que l' han feta.

Modos del verb

Per significar los verbs, hi ha que expressarlos de certa manera, y 'ls gramàtichs reconeixen quatre maneras. *Indicatiu*, *imperatiu*, *subjuntiu* è *infinitiu*. Quan s' indica sencillament la afirmació que fem de las cosas, tenim el modo *indicatiu*. Exemple; Figureus que jo soch un capitá general y dich: *ESTICH entrampat*, y me 'n vaig á Filipinas; arribo allá, ROBO uns quants millóns, faig un giro á Barcelona y PAGO 'ls deutes del joch y... altres cosas.

Ja veyeu, estimats deixebles, si es sensill... l' *indicatiu*.

Lo modo *imperatiu* serveix per manar. Exemple: *Contribuyent*; PAGA la contribució ó vente la finca. Soldat, VES á Cuba ó dona uns 400 luros. Azcarraga, DESAT que l' meu tupé senyala l' olla.

Lo modo *subjuntiu*, per significar la seva acció ó afirmació, necessita juntarse ab altre

LO MESTRE TITAS

verb y alguna conjucció. Exemple: *Convé que derribém allò avans de que sigui tot perdut.*

Lo modo *infinitiu*, no 's limita à *temps*, *números ni personas*, y lo mateix que 'l *subjuntiu*, necessita d' altre verb que perfeccioni 'l seu sentit. Exemple:

No 's pot pas mes ESPERAR,
això no pot pas SEGUIR.
Si en mal hora va VENIR
en mal hora pot MARCHAR.
Com que això s' ha de ACABAR,
l' únic remey es FUGIR...
De Venecia ha de VENIR
qui son puesto ha de OCUPAR.

Discurs de broma llegit per son autor en la vetllada que la Asociació de Sant Lluís Gonzaga de la Parroquia de S. Pau. celebrà lo dia 29 de Agost en obsequi al digne Rector de dita Parroquia Dr. D. Ramon M. de Magarola Pbre.

Senyors, Senyoras; Pot dirse que son cosas infinitas las que per fer un discurs un orador necesita. No pot esser tartamut, manco, coix ni curt de vista, ni pobre, puig te de dur bon jaqué frach ó levita, guants blanxs, camisa planxada sino de fil, de batista, y las botas han de ser de xarol, ó pell molt fina. Ja veuen les condicions qu' ha de teni el discursista, y sobre tot bona veu, puig si l' home gens no crida, jó crech que se 'l sentirá sola del coll de la camisa. Lo gran Lletrat Ciceron la veu tan forta tenia, qu' hasta un sort 'l va sentir desde uu banch de la Granvia. Quan pujava a la tribuna per a la gent dirigir-se y extasiarla ab sa oratoria y ab sa eloquencia sens mida, com la trona era molt alta, puig dos-centos metros tenia, mirava al poble ab ulleras de aquellas de llarga-vista. Platón tambe quan parlava, a cada pas escupia, sortint y movent las mans y 'l cap ab forsa inaudita, fins qu' un dia 's va tirar desde dalt de la tarima sobre 'l cap del president que allavors pesava figas. Ja veueus senyors quin mon! quins oradors que hi havia! Vaja, que per fer discursos cap home no ja s' estila. Sols nos queda 'l Noy de Tona, gran gloria de la poesia, magatzem de la eloquencia que quan al poble predica fa plorar tota la gent y de debò 'ls extasias. Quan me van encarregá fer lo discurs d' aquest dia valg tenir molts tremolins per no sabé 'l que diria; mes ara, ja estich aquí, ja 'm tenen dalt la tarima dispositat a fe 'l discurs que agrado a tots ne siga. No vull fer com advocats que allá a la audiencia s' esplican y com que son tan pesats lo pùblic allí sels rifa. O be en aquelles vetlladas, que despresa de unes poesias sense solta, sense sal mes manssas que una formiga, surt un senyó a fe 'l discurs que 'ls concorrents mortifica, y al sortir de la vetllada tothom ab sanya 'l critica. Jo, senyors, no faré axò; vull demostrar mes valia, vull probalshi que no soch com aquells, cap pesadilla. Vull deixar ben manifest

los meus dota de gran artista y ab ma eloquencia preciosa, y ab ma oratoria bonica donaré gloria a mon nom y a la retòrica vida.] Senyors, las flors que s' esclatan en lo camp hont tot respira, las estrelles de la nit, la lluna, l' astre del dia, los rius, estanys y la mar y la creu de la Masia, las rosetas, los clavells, las fonts d' ayqua cristalina, la burra de cal Petit y 'l berro d' en Pacatilla. Las guerras, los grans combats de Cesar, Tubal y Anibal, Aljandron, Napoleón, y Fernando de Castilla. Y las guerras de Numancia, Sagunto, Paris, Melilla y 'ls terribles cops de pedra que aquí fa la gent petita. Monjuich, la font Trobada y l' alegría Satalia, lo Monument de Colón y de Cuba la manigua... Pro Senyors, veig que 's fa tart y potsé algú 's fastidia... aquí tenen lo discurs, que vaja, es cosa bonica; y ara dispensimne tots... Ja 'l seguiré un altre dia,

Pere Roca Alsina.

Desde Manresa

Vamos, senyor Mestre Titas, que vosté va donarme un goig sense alegria; pero, permetim que avans fassí un xich de historia.

Al sortir vosté a donar lliçons al pùblic y al veurer que en lo seu retrato de la portada, en lloch de portar una canya per picar las crestas als deixebles esbojarrats, manejava aquell fué tan groixut y llarch que ab ell podia acanar de cap a cap la esquena a tot bitxo vivent que llaures tort, y que feya aquella cara de *ja me la pagarás*, me vaig dir: ¡Mosca! quina manera de matar pussas que té lo Mestre Titas!

Y en efecte, los números següents han convenst a tothom de que, lluny de esser lo senyor Titas com lo maestro Ciruela, que no sabia leer y abrió escuela, sab molt be quantas fan qui se y que no 's deixa passar la ma per la cira per ningú.

Mes (y ara surt lo que tenia al pap) al veurer en lo número del 25 del passat que havia suprimit lo seu retrato de la portada, vaig fer recordansa de que en totas las cosas d' aquest mon, hi ha bò y millor; y si bò havia trobat lo fet d' estampar al senyor Mestre donant vergassadas a tort y a dret, millor me sembla l' haberlo suprimit. ¿Sab perquè?

En lo primer cas se desprenia que, sent, com son, los liberals uns deixebles tan tossuts, rebechs y carcamals, se 'is havia d' aplicar allò de *palo y tente tieso*; y en lo segont es molt llògich deduir que, per aytal gentussa, hi son per demés las garridotadas; y no puguentne sortir a cops d' estaca ¿quin remey queda sin calarse la boina y farsi ab l' espasa, ab lo fusell ó ab aquellas altres estacas tan lluentes de tres cayres?

Tan refiat estava de que 'l senyor Titas havia abandonat lo fué per un bon mäuser, que ja 'm creya qu' en lo número següent hanria cambiari lo nom de Mestre Titas perlo de Capità Manaya pero jvaya una fatal! l' cabó de veurer altre volta en la portada, fent correr lo fué contra la farda liberal, lo qual vol dir que no es hora encara d' empaytarlos ab... allò altre.

Es lo que deya al principi: he tingut un goig sense alegria.

Son affm, servidó
UN DEIXEBLE

Manresa 3 Octubre 97.

¡¡HURRA!!

Los perills de nostra patria ja estan a salvo, minyons; ja l' Espanya a fet un cambi de ministeri; ja som, desde avuy tots fusionistas, ja no som conservadors, ja lo partit de la porra ompla 'l desitj de tothom; ja tenim, al gran conflicte, la mes gran resolució.

Ja may res 'ns farà falta ni tindrém fred ni calor, ni tindrém mosquits al quarto ni cap investigador ni hi haurà malas cultitas ni 'ns farà mal l' ull de poll; que la Patria està salvada y es la mes feliz del mon. Los grans homes sols se troben en las mes grans ocasions y això sol passar a Espanya, compareixó bé, sino, y veurém aquesta crisi del modo que s' ha resolt. Tant bon punt hi hagueré notícies de que havia dimittit lo ministeri *modelo* que regia la nació, a Madrid se presentaren los personatges de nom, desde 'l gran Martinez Campos al mes imísim *Y era bò*. Ab tots hi hagut consultas, son conceill han donat tots, y al final de tanta feyna y conferencias a doll, ha sortit un ministeri... verdader ramell de flors... ministeri fi de sige... allò que 's diu, jun va y tot.

¡Hurra! hurra! celebremho; estem salvats; hurra, donchs! ja som liberals de marca si forem conservadors, Ja 's diu que dintre pochs días serán disolts las corts, puig lo partit fusionista vol tenir diputats nous y vol que surtin las *trampas* devant de la professió, que qui aguanta la paella la truya gira quan vol encara que a voltas surti, en lloch de truya, bunyols. Ja se sap que hi haurà cambi de generals y buròts, governadors, secretaris y llacers y polissòns y tots aquells que fins ara dejunavan tots los jorns, plancharán ja las arrugas aixamplant lo cinturon mentres que 'ls que s' atipavan podrán fer la digestió y farán petar bacaynas aeguts de cara al sol. Fins la guerra en las colonias tindrà un final deliciós, puig se contan unes coses que 'ns fan somriuer de goig. ¡Don Segi-mon, lo ministre d' Ultramar!... ¡Deu nos perdó!

Això com en los teatres per variar las funcions las companyias de cómics de quan en quan fan un tom, això son los ministeris del nostre poble espanyol; sols qu' hi ha una diferencia y es, que 'ls cómics son tan bons que pagant nos diverteixen trasportantnos a un mon nou, y 'ls politichs qu' ara s' usan nos costan molts dineròns y en cambi nos aportrinan deixantnos casi com nous y fan com las sangoneras que xuclan, xuclan tan fort que fins que casi reventan no deixan may lo seu lloch. Això ho fan los ministres tenint ministeri nou, que fins que s' inflin com botas a fort de xuclarlo tot no cauen per mes que 's vulga y quan cauen johi llavors esperan un altra tanda ab idéntica funció... Això, suposant que puguen continuar aquest torn, que, si es veritat le que diuen... i ay pobres institucions...!

FLOSTICH

FUETADAS

Llegim l' epigrafe d' un telegrama que diu: «Donde está Don Carlos?»

Per ara, estimats liberals, està en Venecia y gosa, gracias a Deu, de perfecta salut.

3'50 ptas.

MAGNIFICA OLEOGRAFIA

DE

DON CARLOS DE BORBÓN

Fem present als estimats lectors y suscriptors de «Lo Mestre Titas» que median l' import de 3'50 pesetas, poden recullir en nostre Administració la magnifica Oleografia de Don Carlos. NOTA. Pels de fora si admiran calles de pessons, podran encomendar en el taller de Josep Gómez, Carrer de la Pau, 10, o en el taller de Josep Gómez, Carrer de la Pau, 10.

Pero, dintre poch temps, serà vehí de Madrit.
¡Vaja, si ho serà!

A Guerrita l' hi han regalat un estoch adornat de brillants y esmeraldas que val la friolera de 50 mil pessetas.

Desitjariam sapiguer si aquest bon senyor tan després, es gaire caritatius ab los pobres.

Al menos lo tal estoch servis un dia per alguna cosa de profit.

Per exemple, per donar l' última estocada al regimen actual de gobern.

Que be es mil vegadas pitjor que un toro.
Y que cap fera.

Diu que en Polavieja afirma que no es politich, pero que, si ho fos d' aquí endavant, se afiliaria al silvelisme.

¡Ah, pillin!

Ya sabiam nosaltres que al últim en Polavieja ensenyaria l' orella.

Pero, ja sabem també que quan s' obrin las Corts, no faltarà qui l' hi aplicarà las peras á quarto.

Perque no es tot or de lley lo que lluixen en Polavieja.

Hi ha també molt or de llumanera.

Per humiltat, la d' en Silvela.

Va demanar y obtenir de la Regent lo permis per entregar escrits als periodistas, los consells que va donar á la corona.

¡Pobre Silvela!

No tenia necessitat de tan bombo per fernes sapiguer que la regent no havia pogut prescindir d' ell aquesta vegada.

Pero, també recordem que anteriorment, l' hi havian donat pota.

Per lo vist, hi ha homes que, en veure un grapat de cibada, perden hasta lo mes caracataristich en las personas.

La dignitat.

Ha mort en la vila de Sant Hipolit de Voltregá nostre amich don Pau Camps, capitá que havia sigut del batalló 2.º de Barcelona en la passada guerra.

No duptem que la mort de tan brau militar serà sentida per tots los carlistas, á qui supliquem una oració pel finat.

Deu haigi premiat á tan bon catolich.

Ja tenim ministeri nou:

Presidencia, Sagasta.

Estat, Pío Gullón.

Gobernació, Capdepon.

Hisenda, Puigcerver.

Gracia y Justicia, Graizart.

Guerra, Correa.

Marina, Bermejo.

Foment, conde de Xiquena.

Ultramar, Moret.

Lo Mestre Titas se complau en manifestar que aquests senyors han ingressat en l' escola.

Y es fàcil que rebin alguna fuetada.

Segons se 'ns assegura, entre 'ls conservadors barcelonins hi ha mar de fondo.

Aquesta gent, fora de taula sempre 's mossegan.

Y es que sempre tenen un budell vuit.

Don Pau Cruz ha sigut nombrat secretari de 'n Sagasta. ¡Quin alèt deu ser!

Si alguna vegada la casualitat dusposés devant d' ell, penseu en aquell refrán:
Tras de Cruz... en Sagasta.

Aquell general tan catòlic que 's diu Azcárraga, ha tingut lo mal gust de enviar los padrins al general Sanchez Mira per cireures ofés per aquest.

Mes valdría que l' hi hagués acanat l' esquena ab un garrot de freixa, avans de citarlo al camp del honor. Que 'l batres es cosa molt ridicula, per no dir altre cosa.

De Castellar (1)

Senyor Director de LO MESTRE TITAS.

Molt Senyor meu: Quan vosté s'apiga qui soch, no l' hi vindrà de nou que agafi la ploma y 'm proposi borronejar quatre ratilhas en defensa dels tantas vegadas aludits senyors de Castellar, tots amichs meus, que aprecio de cor, com també á tots los vehins de aquella per mi estimada é inolvidable població.

Jo no dupto que en Flist's, en Flist-Flast y en Lag artijo endevinaran tot seguit, tan ab la redacció com per las iniciais ab que firmo, (puig sempre he sigut enemic de pseudonims, majorment quan se tracta de molestar, ofendrer ó calumniar) tot seguit, dich, endevinaran lo meu nom y la meva personalitat.

Y ¿qué? com que no 'm dolen prenias, fins m' en alegraré; puig crech que faitj una obra bona y caritativa.

Creguim, senyor Director, jo coneix, com el que mes, á tal poble y no puch entender com tot d' una han sortir d' ell tans escriptors, los quals, apesar dels molts coneixements de que 'ls supos plens y saturats, reparo no obstant, que sols saben escriurer d' una manera, com si fos una mania de que no poden desprenders y que per art de bruxeria s' ha apoderat de tots èlls.

Per mi, lo que fan aquests senyors escriptors no té pisca ni senyal de catòlic, y hasta m' atrevexo á dir ni de carlista; per mi, apesar seu, se manifestau liberals de pura rassa y de la pitjor calltat, puig amagan la cara als homes creyentse, ipobrets! que podrán ocultar sa conciencia á Deu; jo m' en riuria de la Religió á caixas destempladas, si debia practicarse com la practican aquests flamants apostols, al menos, en sas correspondencias; puig, particularment, suposo que serán bons cristians y fidels seguidors de Don Carlos.

Si á mi 'm vulguessin creurer, com sens dupte otras vegadas m' han escoltat y cregut, los diria: Deixeua aquesta campanya digna de millor causa. ¿No sabeu que feya Jesús? ¡lo que ensenya y practica la Iglesia?

May ha sigut catòlic ni carlista llençar tanta bilis contra certas personas que, prescindint de que valen molt, son avuy autoritat y per lo tant, representants de Deu; may ha sigut ni será catòlic ni carlista, sembrar divisions y sisanya ahont, baix l' amparo de la Exm: Marquesa de Castellar, tothom se cuya de cumplir sos deberes, sense volquer dir, per això, que no hi haigi excepcions y que hi faltin dolents.

Senyors pseudonims, ni 'l catolicisme ni la patria, los hi haurà d' agrahir res d' aquesta guerra de mal gènero, que altre cosa no es sino una manifestació pública de las passions y rencors que bullen en l' interior de vostés. Deixin, ab humilitat, lo camí emprès, que al fi y al cap es propi de sabis mudar de consells.

Senyor Director, ja n' hi ha prou; ja he parlat publicament y per escrit, y per lo tant, estich satisfet.

Si la meva veu pogués ser escoltada, com altres vegadas, per los simpàtics y alegres castellarenxes, los aconselleria que no fessin cabal de lo que tenen ganas d' espertar alguns subjetbes mal avinguts ab los sentiments y opiniós que volen fer veure.

Y á las víctimas de son rencor, los aconselleria dihen; que no s' apurin, perque sempre s' ha vist que, quan s' escup en l' aire, la saliva cau en lo propi rostre que la llença y que val mes causar enveja que compassió y pietat.

L' hi adverteixo, senyor Director, qu' es la primera y última vegada que sobre aqueixa qüestió l' hi envio cap correspondencia, puig no pretenc discutir, sino defensar á mos amichs, y avisar á sos contraris de que van per un camí que no 'ls portará cap profit ni bon resultat.

Mani y disposi de son atent y S. S. E. M. y N.

Barcelona 4 Octubre de 1897.

(1) Lo Mestre Titas se complau en extrém en procurar que surti la llum hont la llum es necessaria, com á Castellar.

Crit de Guerra!

Las trompetas ja 'ns cridan á guerra,
Tots anemhi, corremlí sens por.
No 'ns arraqui deixar nostra terra
Puig ho mana d' Espanya l' honor.

¡Com podrá ja mirar ab paciencia
Lo carlí, de sa Patria la mort;
Gobernada per gent sens conciencia
Que la porta, sens fré, á semblant sort?

Provehits d' armament de primera
Com ja son los fusells d' en Llorens,
Res ens falta; i y avant, sens quimera!
Nos hi havem d' abocar á torrents.

Ja no importa; es l' hora y anemhi
A salvar nostra Patria y sa Lley.
Es precis; ¡Molt perilla..! Corremhi
Cridant sempre: ¡Viva nostre R...!
Un que ho desitja.

Pío IX, Alejandro II y Carlos VII

Persona que ha tingut ocasio d' examinar recientment la correspondencia de Pio IX ab Carlos VII, correspondencia de puny y lletra del gran Pontifice, principiada en los primers anys de Don Carlos, prosseguida durant tota la guerra y despresa de acabada y sempre animantlo y sostenintlo en la seva missió providencial, s' estranyava ab nosaltres de la penetració y del verdader esperit profetich que lluhia en aquellas cartas. Si arrivessin á publicarse, com podria succehir si 's persistis en algunas imprudentes y tontas provocacions, causaria estranyesa al veurer la claretat de judicí ab que el Papa insigne de la Inmaculada preveya fets realisats vint anys mes tard, y afirmava la necessitat per los interessos religiosos d' Espanya y del mon, de que 's mantingues ferm a en lo seu puesto la gran reserva carlista, sens abdicar de cap dels seus principis, ni renunciar á cap de las seves protestas.

Alguna analogia 's guarda, encare que en altre ordre d' ideas, ab la correspondencia de Alejandro II de Russia, l' emperador caballer, lo convensut llegitimista, amich y admirador de Carlos VII, quals missió y caracter comprenia.

Si aquesta doble publicació, repetim, se fes necessaria, las dos correspondencias sembrarian casi una historia anterior als fets narrats, y 's veuria ab elles que aquelles dos grans figures històriques, endevinant que per la forsa de la lògica las coses arribarien al punt exacte á que avuy hem arrivat, comprenian que 'l triunfo de nostra causa era una necessitat tan desde 'l punt de vista religios dom desde 'l monarquich.

Aquests documents, que algun dia serviran per ilustrar l' historia, son una evidència de las idees que Carlos VII ha mantingut sempre y explican los grans consols que, en mitj de las amargas provas que han perturbat sa vida, fortificaven la seva fe, estimulavan lo seu esperit y 'l mantenian en lo camí dret que jamay ha abandonat.

(De *El Correo Español*)

PASSATEMPS

XARADA

Lo tot serveix per dar pinsos
ab total als animals.
Y entre 'ls tots, també hi figurant
los totals dels liberals.

GEROGLIFICH COMPRIMIT

Manlleu C. K.

J. B. P.
Solucions á lo insertat en la anterior setmana:
Xarada: Rosari. P

Rombo: TER.
PERAS
RAL
S

Geroglifich: Tres sastres, mes tres sastres fan sis sastres.

Tip. Lit. J. JUTGLAR, Passatge Hort dels Vellutes, 2